

Cap. 8 – Relații internaționale

Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN), în baza prerogativelor legale, desfășoară acțiuni de cooperare cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA), cu alte organizații din domeniul reglementării și controlului activităților nucleare, precum și cu instituții similare din alte state.

În cadrul procesului de aderare la Uniunea Europeană, CNCAN a fost coordonatorul Secțiunii „Sectorul nuclear” din cadrul Capitolului 14 de negociere „Energia” și a Secțiunii IX „Securitate nucleară și radioprotecție” din cadrul Capitolului 22 de negociere „Protecția mediului”.

8.1 Integrare europeană

În perioada de referință, CNCAN a continuat activitatea de monitorizare atât a angajamentelor asumate în cursul negocierilor (în speță, a acțiunilor din Planul de implementare aferente cap. 22 – Protecția mediului) cât și a recomandărilor Comisiei Europene incluse în Raportul de Monitorizare pe anul 2005. Monitorizarea s-a realizat în baza *„Planului de măsuri prioritare pentru integrare europeană în perioada noiembrie 2005 - decembrie 2006”* adoptat de Guvern la finele anului 2005. În acest context, DRI a întocmit rapoarte lunare de monitorizare către Ministerul Integrării Europene și către integratorii de capitole și rapoarte săptămânale de monitorizare către Guvern.

Suplimentar față de raportările uzuale, CNCAN a pregătit reuniunile anuale de analiză cu reprezentanții Comisiei Europene, și anume Subcomitetul de asociere nr. 6 „Transport, rețele trans-europene, energie și mediu”, desfășurat la Bruxelles în perioada 30-31 martie și Comitetul de asociere România – UE care a avut loc la Bruxelles pe 8 iunie. Punctele de interes în cadrul Subcomitetului de asociere au vizat: rezolvarea suprapunerii de atribuții între CNCAN și AN, acțiunile întreprinse de CNCAN în vederea întăririi independenței, resurselor și capacității sale administrative, implementarea angajamentelor asumate în procesul de negociere, implementarea recomandărilor conținute în Raportul Consiliului Uniunii Europene privind securitatea nucleară în țările candidate în contextul extinderii. Discuțiile cu reprezentanții Comisiei Europene în cadrul Comitetului de asociere s-au axat pe modul cum a răspuns CNCAN la recomandările Comisiei Europene conținute în Raportul de țară aferent anului 2005, cu accent pe independența organismului de reglementare și control.

În contextul aderării la Uniunea Europeană, CNCAN a acționat ca punct de contact pentru Grupul de lucru privind securitatea nucleară și Grupul de lucru mixt „Cercetare/Aspecte privind energia atomică”. Pe 20 februarie, DRI a participat la sesiunea Grupului de lucru mixt „Cercetare/Aspecte privind energia atomică” în cadrul căreia a fost analizat proiectul Directivei privind autorizarea și controlul expedițiilor de deșeuri radioactive și combustibil nuclear ars din perspectiva comentariilor și observațiilor Statelor Membre.

În conformitate cu prevederile Tratatului de Aderare a României la UE semnat pe data de 25 aprilie 2005, România va deveni parte la tratatul EURATOM. În baza art. 23 alin. b din Acordul de garanții dintre Euratom și AIEA, aplicarea sistemului de garanții nucleare al Agenției în baza Acordului de garanții dintre România și AIEA va fi suspendată, România urmând să aplice prevederile Acordului de garanții dintre Euratom și AIEA. Ca urmare, DRI a inițiat procesul legislativ pentru promovarea proiectului de lege pentru aderarea României atât la Acordul de garanții dintre Euratom, Statele Membre și AIEA, cât și la Protocolul Adițional la Acordul de garanții dintre Euratom, Statele Membre și AIEA. În prezent, acest proiect de lege se află în procedura de avizare de către organismele și instituțiile competente în domeniul nuclear, urmând a fi propus Parlamentului spre adoptare.

Pentru implementarea angajamentelor asumate în cadrul întâlnirii bilaterale Romania-Euratom din data de 25 noiembrie 2006, în anul 2006 au fost organizate 4 seminarii legate de sistemul de control de garanții nucleare Euratom:

- Întâlnire de lucru privind implementarea garanțiilor nucleare Euratom, cu tema Familiarizarea responsabililor de garanții din cadrul micilor utilizatori de materiale nucleare cu modalitatea de raportare către Euratom (20 aprilie și 30 iunie 2006);
- Întâlnire de lucru privind implementarea garanțiilor nucleare Euratom, cu tema Familiarizarea responsabililor de garanții din cadrul instalațiilor nucleare mari cu modalitatea de raportare către Euratom (24 mai 2006);
- Seminar național privind implementarea în România a sistemului Euratom de garanții nucleare. Seminarul a cuprins următoarele tematici: descrierea sistemului de garanții Euratom și legătura cu sistemul de garanții al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (AIEA), descrierea activităților din cadrul ciclului combustibil nuclear din România și stadiul implementării sistemului de garanții AIEA, tranziția la raportările de garanții România/Euratom/AIEA, prezentarea modalității de raportare conform Regulamentului Euratom nr. 302/2005, inclusiv o demonstrație practică a raportării electronice, inspecțiile de garanții Euratom după aderare, acorduri de cooperare cu terțe state și includerea lor în acordurile respective cu Euratom (11-12 octombrie).

Deoarece, o dată cu aderarea la Uniunea Europeană, România va deveni parte la Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică (EURATOM) și în consecință, la Acordul încheiat între Guvernul Canadei și Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică (EURATOM) privind cooperarea în domeniul folosirii pașnice a energiei atomice, conform angajamentelor de negocieri (CONF-RO 2/02), România s-a angajat să înceteze acordul de cooperare referitor la utilizarea pașnică a energiei nucleare pe care îl are încheiat cu Canada. În consecință, în perioada 11-15 mai, experții DRI au făcut parte din delegația română care a participat la consultările cu partenerii canadieni, în vederea încheierii unui Protocol pentru punerea în aplicare a Acordului de cooperare între Euratom și Canada. Punctele de discuții s-au axat pe menținerea cooperării bilaterale la nivelul actual și după data aderării României la Uniunea Europeană.

8.2 Asistența de preaderare

Asistența tehnică primită de CNCAN din partea Uniunii Europene s-a materializat în proiecte în domeniul securității nucleare, aprobate prin Memorandum de Finanțare aferent fiecărui an de programare. Identificarea și elaborarea propunerilor de proiecte pentru programarea Phare 2006 și a Facilității de Tranziție, precum și coordonarea și monitorizarea implementării proiectelor contractate sau în fază de contractare s-a realizat de către Unitatea de Implementare a Proiectelor Phare (UIP) din cadrul DRI.

În luna noiembrie, CNCAN a finalizat implementarea componentei de servicii a proiectului RO 2003/5812.06.01 "Centrul pentru urgențe nucleare al autorității de reglementare" finanțat în cadrul programului orizontal PHARE 2003 în domeniul securității nucleare. Proiectul a urmărit consolidarea tehnică a capacității de pregătire în caz de urgență a CNCAN. Proiectul are două componente: o componentă de asistență tehnică sub formă de servicii și o componentă de furnizare de echipamente. Componenta de servicii a avut ca obiective: identificarea și evaluarea nivelului de dotare cu echipamente a centrului de răspuns în caz de urgență; instruirea personalului și furnizarea de materiale de instruire pentru personalul nominalizat să opereze centrul; stabilirea unei strategii pentru operarea centrului de răspuns în caz de urgență.

Componenta de furnizare de echipamente a fost contractată la sfârșitul lunii august, proiectul este în derulare și va avea ca rezultat dotarea Centrului de răspuns în caz de urgență cu echipamente hardware și software precum și cu mijloacele de comunicare necesare.

Memorandumul de Finanțare pentru Programul orizontal Phare 2004 în domeniul securității nucleare a fost semnat în decembrie 2004, iar în cursul anului 2006 reprezentanții UIP și ai direcțiilor de specialitate au participat la sesiunile de evaluare pentru toate proiectele propuse de CNCAN. Proiectele aflate în faza finală de contractare sunt:

- 2004/016-815.02.01 *"Asistență pentru autoritatea română de reglementare în domeniul nuclear în vederea furnizării de coduri mecanice de analiză"*
- 2004/016-815.02.02 *"Asistență tehnică pentru autoritatea română de reglementare în domeniul nuclear în vederea gestionării aspectelor relevante privind activitățile viitoare de punere în funcțiune a instalațiilor nucleare"*
- 2004/016-815.02.03 *"Asistență tehnică pentru autoritatea română de reglementare în domeniul nuclear în vederea îmbunătățirii gestionării surselor radioactive închise de mare activitate, inclusiv a surselor radioactive închise uzate și a surselor orfane"*

Componenta de asistență tehnică a proiectului 2004/016-815.02.01 *"Asistență pentru autoritatea română de reglementare în domeniul nuclear în vederea furnizării de coduri mecanice de analiză"* contractată în februarie 2006 a fost finalizată în noiembrie 2006 având ca rezultat elaborarea specificațiilor tehnice pentru componenta de achiziții. Prezentul proiect urmărește atât dotarea CNCAN cu coduri de calcul mecanic, de tipul ADLPIPE și ANSYS/Mechanical și ANSYS/Structural, similare cu cele utilizate în mod curent de Centrala Nucleo-Electrică de la

Cernavodă ca suport pentru documentația transmisă autorității de reglementare, cât și instruirea personalului CNCAN care va utiliza aceste coduri.

Pentru programul orizontal Phare 2005 în domeniul securității nucleare, urmare a semnării în decembrie 2005 a Memorandumului de Finanțare, UIP împreună cu direcțiile de specialitate a elaborat documentele subsecvente aprobării fișelor de proiect (termeni de referință) pentru următoarele proiecte:

- *2005/017-519-03.01 Sprijin pentru personalul autorității de reglementare în vederea îmbunătățirii capabilităților legate de evaluarea probabilistică de securitate;*
- *2005/017-519-03.02 Îmbunătățirea capabilităților personalului organismului de reglementare cu privire la evaluarea raportului preliminar de securitate nucleară pentru operațiunile de depozitare de la Băița Bihor;*
- *2005/017-519-03.03 Dezvoltarea capabilităților autorității de reglementare din România cu privire la aspectele de reglementare a activităților ce implică materiale radioactive naturale cu concentrații ale radionuclizilor mai mari decât limitele de exceptare (NORM) și materiale radioactive concentrate în radionuclizi naturali prin procedee tehnologice (TENORM);*
- *2005/017-519.03.04 Îmbunătățirea bazei de date a CNCAN pentru operarea registrului național de doze și surse radioactive.*

Până în prezent au avut loc sesiuni de evaluare pentru trei din cele patru proiecte menționate mai sus. Componenta de asistență tehnică a proiectului *2005/017-519.03.04 Îmbunătățirea bazei de date a CNCAN pentru operarea registrului național de doze și surse radioactive* a fost contractată în iulie 2006, proiectul aflându-se în derulare. Această componentă are ca scop acordarea de asistență tehnică pentru CNCAN în scopul proiectării și realizării unei baze de date care să cuprindă instalațiile radiologice, sursele radioactive închise și echipamentele asociate, autorizațiile emise de CNCAN, informații despre proceduri, inspecțiile efectuate de CNCAN, incidentele înregistrate și expunerile profesionale.

În perioada de referință UIP a monitorizat activitățile de implementare pentru proiectele Phare aflate în derulare. Monitorizarea a vizat respectarea termenilor de referință, atingerea obiectivelor, finanțarea, în vederea respectării procedurilor Phare în vigoare. Activitatea de monitorizare s-a concretizat în elaborarea de rapoarte periodice și transmiterea acestora către instituțiile de profil din țară și cele ale Comisiei Europene și prin participarea la reuniunile de monitorizare.

În cadrul programării Phare 2006, UIP în colaborare cu direcțiile de specialitate a propus proiectul „*Consolidarea tehnică a Autorității de reglementare în domeniul nuclear în capabilitățile sale privind practicile de protecție împotriva radiațiilor*”, care a fost aprobat de Comisia Europeană.

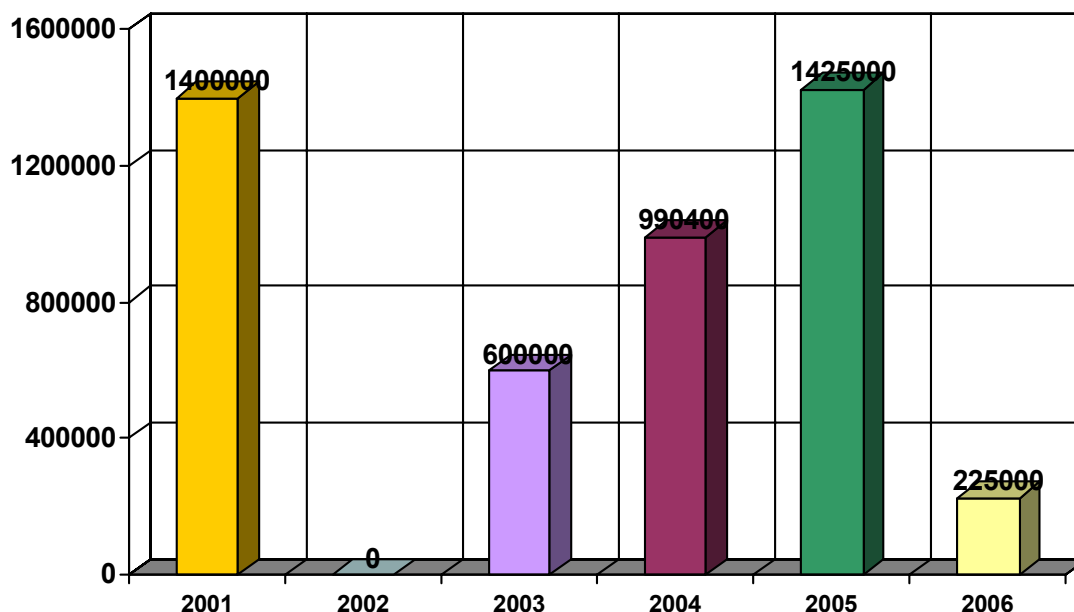


Fig. 8.1 - Dinamica asistenței tehnice acordate CNCAN în perioada 2001- 2006 de către Uniunea Europeană prin proiectele PHARE

Programarea Phare 2006 a fost ultima posibilitate de accesare a fondurilor comunitare de preaderare. În 2007, primul an după aderare, vor fi disponibile fonduri în cadrul exercițiului „*Facilitatea de tranziție*”, pentru care UIP cu sprijinul direcțiilor tehnice a elaborat o propunere de proiect care a fost supusă aprobării Comisiei Europene.

8.3 Cooperarea cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA)

În anul 2006, un moment important pentru CNCAN l-a constituit vizita, în perioada 1-6 august 2006, a d-nei Ana Maria CETTO - director general adjunct al AIEA și șef al Departamentului de Cooperare Tehnică, care a fost însoțită de dl. Arnaud Atger, responsabil de țară pentru România pe probleme de asistență tehnică. Scopul vizitei l-a constituit analiza stadiului cooperării pe domenii specifice de activitate și identificarea unor noi posibilități de colaborare. Pe parcursul vizitei a fost susținută și argumentată importanța proiectelor de asistență tehnică pentru România, fiind analizate atât cele aflate în derulare și care urmează să se încheie în decembrie 2006, cât și cele propuse pentru perioada 2007–2008, în acest sens având loc întâlniri la Guvernul României, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul de Externe, Agenția Nucleară, Institutul de Cercetări Nucleare Pitești și Agenția Națională pentru Managementul Deșeurilor Radioactive.

8.3.1 Asistență tehnică

CNCAN a beneficiat de asistență tehnică din partea AIEA, cu care derulează proiecte de cooperare tehnică, atât prin intermediul unor proiecte naționale, cât și

regionale. În cadrul Programului național de cooperare tehnică finanțat de AIEA, CNCAN a beneficiat în special de misiuni de experți, dar și de sprijin în organizarea unor seminarii naționale.

8.3.1.1 Proiecte naționale de asistență tehnică

- În cadrul proiectului național ROM/9/026 „Asistență tehnică acordată organismului de reglementare în domeniul nuclear și misiuni de evaluare în domeniul securității nucleare”, în acest an s-au desfășurat următoarele activități:
 - Misiunea integrată de evaluare a organismelor de reglementare din România (IRRS), derulată în perioada 16-20 ianuarie 2006. Scopul misiunii l-a constituit evaluarea eficacității CNCAN ca organism de reglementare, facilitarea schimbului de informații și experiență în domeniul securității nucleare, radiației, deșeurilor radioactive și al transportului materialelor nucleare;
 - Misiunea de evaluare a procedurilor de autorizare a Depozitelor de deșeuri radioactive, derulată în perioada 10 – 14 aprilie 2006. În urma acestei misiuni, AIEA a subliniat, în concluziile emise, rolul important al unui organism competent și independent de reglementare în alegerea unor soluții sigure în ceea ce privește autorizarea activităților de depozitare a deșeurilor radioactive.
 - Misiunea de evaluare a securității depozitării deșeurilor radioactive, derulată în perioada 27 noiembrie – 1 decembrie.
- În cadrul proiectului de cooperare ROM/9/027 „Îmbunătățirea capacității naționale în domeniul protecției la radiații”, CNCAN a organizat în cooperare cu AIEA Seminarul cu tema „Radioprotecția și Securitatea Deșeurilor în Mineritul și Prepararea Uraniului”, organizat în perioada 2-3 octombrie 2006. La această manifestare au participat peste 140 de reprezentanți ai unor instituții ale administrației publice, invitați cu responsabilități de conducere și de asigurare a securității radiologice în cadrul instituțiilor și societăților comerciale care efectuează activități de minerit și preparare a uraniului. Tematica abordată în cadrul seminarului a inclus: standardele internaționale în domeniul radioprotecției, radioprotecția personalului implicat în industria minieră, gestionarea deșeurilor radioactive rezultate din mineritul și prelucrarea minereului de uraniu în România, materialele cu radioactivitate naturală și documentele aplicabile ale AIEA în acest domeniu.



Fig. 8.2 – Aspecte de la Seminarul „Radioprotecția și Securitatea Deșeurilor în Mineritul și Prepararea Uraniului”

- În cadrul cooperării tehnice cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA), în mai 2006 a fost finalizat cu succes proiectul de cooperare tehnică ROM 4/024 „Conversia reactorului de cercetare TRIGA de la uraniu puternic îmbogățit la uraniu slab îmbogățit”.

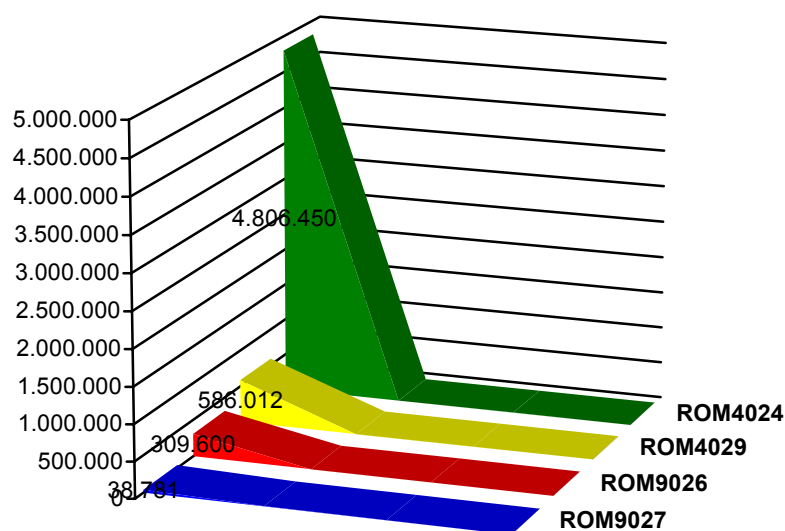


Fig. 8.3 – Bugetele alocate proiectelor naționale de asistență tehnică

Proiectul de conversie a reactorului TRIGA este parte a programului de neproliferare derulat de către AIEA care a beneficiat și de finanțare din partea

Departamentului de Energie din Statele Unite ale Americii, având o deosebită importanță pentru România și contribuind în mod semnificativ la Programul de reducere a îmbogățirii la reactorii de cercetare și de testare din cadrul Inițiativei de reducere a amenințării globale.

- În cadrul proiectului național de cooperare tehnică ROM/4/029 „Îmbunătățirea infrastructurii privind dezafectarea reactorului de cercetare VVR-S de la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară “Horia-Hulubei” – Măgurele” reprezentanți ai CNCAN au participat la reuniunile privind analizarea stadiului implementării proiectului, unde au prezentat punctul de vedere referitor la măsurile privind dezafectarea reactorului de cercetare.

8.3.1.2 Proiecte regionale de asistență tehnică

CNCAN a beneficiat de cursuri de instruire și de seminarii în cadrul următoarelor proiecte:

- 📖 RER/0/016 Human Resource Development and Nuclear Technology Support;
- 📖 RER/4/027 Strengthening Capabilities for Nuclear Power Plant Performance and Service Life Including Engineering Aspects;
- 📖 RER/4/028 Repatriation, Management and Disposition of Fresh and/or Spent Nuclear Fuel from Research Reactors;
- 📖 RER/9/026 TC on Safety Related Maintenance of Nuclear Power Plants;
- 📖 RER/9/061 Enhancement of Nuclear Safety Regulatory Authority Effectiveness;
- 📖 RER/9/076 Strengthening Safety and Reliability of Nuclear Fuel and Materials in Nuclear Power Plants;
- 📖 RER/9/078 Safety Assessment and Regulatory Control of Waste Management and Disposal Facilities;
- 📖 RER/9/082 Improvement of Design Basis and Configuration Management Documentation;
- 📖 RER/9/083 Strengthening Safety Assessment Capabilities and Risk-Informed Decision Making;
- 📖 RER/9/084 Effectiveness of Regulatory Authorities and Advanced Training in Nuclear Safety;
- 📖 RER/9/085 Capacity Building for Upgrading Nuclear Security Related National Infrastructure;

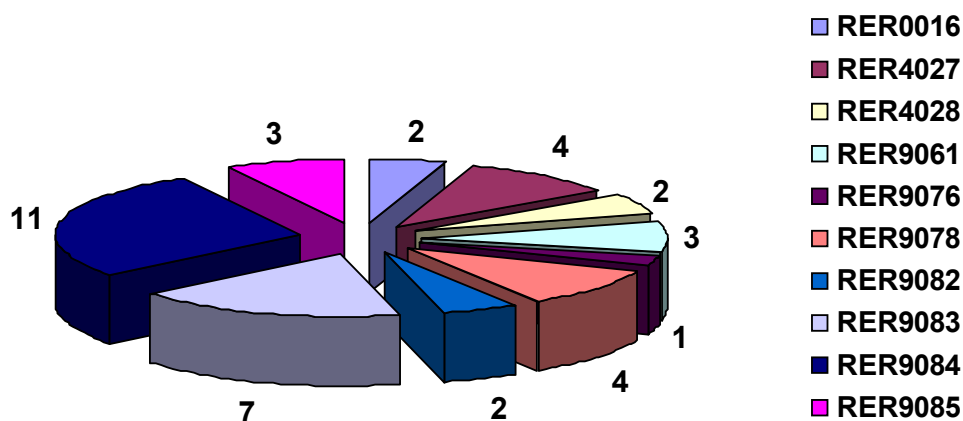


Fig. 8.4 - Participare la proiectele regionale de asistență tehnică

8.3.2 Programe de cercetare coordonate de AIEA

Având în vedere importanța crescândă acordată dezafectării reactorilor nucleari și implicațiile în plan economic, precum și aspectele legate de protecția populației și a mediului, CNCAN este angrenată în activitățile din cadrul proiectului demonstrativ internațional implicând un reactor de cercetare pentru care procesul de dezafectare nu a fost demarat.

8.3.3 Metodologia de pregătire a programului de asistență tehnică

Începând cu anul 2006, Departamentul de Cooperare Tehnică al AIEA a introdus o nouă metodologie de pregătire a programului de asistență tehnică, prin aceasta urmărindu-se creșterea interacțiunii dintre AIEA și Statele Membre în derularea proiectelor propuse de acestea.

Maniera în care se propun, evaluează, concep și contractează proiectele de cooperare tehnică cu AIEA s-a schimbat față de ciclurile de finanțare anterioare, rolul conducătorului de proiect fiind astfel mult sporit. O etapă decisivă pentru admiterea proiectelor de finanțare, o constituie faza denumită Programme Cycle Management Framework II (PCFM II). În acest sens, CNCAN a transmis propunerile de proiecte de asistență tehnică selecționate, pentru perioada 2007-2008, după cum urmează:

- un proiect național privind „Asistență tehnică pentru autoritatea de reglementare din România în vederea îmbunătățirii capabilităților sale”;
- 19 propuneri de proiecte regionale de asistență tehnică ce vizează „Eficiența autorității de reglementare cu privire la evaluarea documentațiilor de securitate nucleară elaborate de centrală”, prelungirea actualului proiect

regional RER/9/084 în vederea tratării aspectelor privind evaluarea programelor de întreținere și supraveghere a centralei, pe baza informațiilor de risc, „Întărirea capacității de evaluare a securității nucleare”, Eficiența organismului de reglementare și instruire avansată în domeniul securității nucleare”, „Protecția la radiații ionizante”, „Gestionarea deșeurilor radioactive”, „Returnarea combustibilului ars provenit de la reactoare de cercetare în țara de origine”, „Armonizarea cerințelor de formare profesională în domeniul securității radiologice”.

8.4 Conferința Generală a AIEA

CNCAN a participat la lucrările celei de-a 50-a Conferințe Generale a AIEA, care a avut loc la Viena, în intervalul 11-25 septembrie, precum și la expoziția anuală organizată de AIEA cu ocazia acestei conferințe. Standul național a avut ca temă „Romania – Dezvoltare durabilă pentru utilizarea pașnică a energiei nucleare ”.



Fig. 8.5 – Președintele CNCAN la tribuna celei de a 50-a Conferință Generală a AIEA, 11-25 septembrie 2006

8.5 Participarea la grupuri de lucru

CNCAN a participat la cele două sesiuni plenare ale Grupului WENRA (Western European Nuclear Regulatory Associations), la nivel de conducător de autoritate națională de reglementare în domeniul nuclear. În cadrul reuniunilor celor două subgrupuri de lucru: Subgrupul de lucru pentru securitatea instalațiilor nucleare și Subgrupul de lucru privind deșeurile radioactive, specialiștii CNCAN au participat

la lucrările subgrupurilor în vederea stabilirii nivelelor de referință și a planurilor naționale de acțiuni pentru armonizarea nivelelor de referință.

În perioada 29-30 iunie 2006, DRI a participat, în calitate de observator, la sesiunea anuală a Comitetului de legislație nucleară din cadrul NEA/OECD (Nuclear Energy Agency / Organization for Economic Cooperation and Development) și a prezentat situația din România privind legislația națională referitoare la răspunderea statului și asigurarea acoperită în caz de daune nucleare rezultate în urma unui incident nuclear cauzat de un act de terorism. DRI a întocmit un raport privind legislația emisă de CNCAN în perioada 2005 – 2006 care a fost publicat în Buletinul NEA/OECD nr. 78/2006.

8.6 Cooperarea bilaterală

• Cooperarea cu Statele Unite ale Americii

O delegație a CNCAN a participat în luna martie la „Regulatory International Conference”, eveniment organizat de Comisia pentru Reglementări Nucleare a SUA (NRC).

Au avut loc întâlniri cu oficiali ai NRC, ocazie cu care au fost trecute în revistă aspecte privind cooperarea bilaterală și a fost adresată părții americane o invitație de a vizita România.

La cea de-a 50-a Conferință Generală a Agenției Internaționale pentru Energie Atomică, în intervalul 11-25 septembrie 2006, președintele CNCAN a avut o întrevedere cu noul președinte al NRC, Dr. Dale E. Klein, numit în iulie 2006.

• Cooperarea cu Ungaria

La invitația Președintelui CNCAN, în perioada 19-20 iunie a avut loc vizita în România a domnului Ivan Lux, director general adjunct și conducător al Departamentului de securitate nucleară al Autorității pentru Energie Atomică din Ungaria (HAEA). Agenda vizitei a inclus discuții cu reprezentanții CNCAN și întâlniri cu conducerea Sucursalei de Cercetări Nucleare din Pitești și cu inspectorul rezident al CNCAN din județul Harghita.

În perioada 4-5 septembrie, la invitația HAEA, Președintele CNCAN a efectuat o vizită de lucru în Ungaria, unde s-a întâlnit cu omologul maghiar, dl. Jozsef Ronaky, director general al HAEA. Discuțiile între cele două organisme de reglementare au vizat teme ca: managementul documentelor, managementul proiectelor, sistemul de management al calității, integrarea în Uniunea Europeană, colaborarea la nivel regional, precum și posibilitatea organizării în viitor a unor întâlniri bianuale la nivel de experți.

- **Cooperarea cu Republica Coreea**

În cadrul relațiilor de cooperare bilaterală cu Republica Coreea, în data 22 iunie 2006 CNCAN a primit vizita domnului Won Ky SHIN, Președintele Institutului Coreean pentru Securitate Nucleară (KINS). Scopul vizitei l-a constituit schimbul de informații privind activitățile derulate de cele două instituții și identificarea căilor viitoare de dezvoltare a colaborării între CNCAN și KINS.



**Fig. 8.6 – Întâlnire bilaterală CNCAN - KINS
București, 22 iunie 2006**

Ca urmare a acestei vizite, CNCAN și KINS au convenit să amplifice cooperarea bilaterală, având în vedere interesul Republicii Coreea de a se implica în proiectele de construcție a Unităților 3 și 4 ale centralei nucleare-electrice de la Cernavodă. În acest scop, partea coreeană a propus ca Protocolul de Înțelegere existent să fie completat cu prevederi suplimentare. Semnarea „*Înțelegerii adiționale la Protocolul de Înțelegere între CNCAN și KINS, privind cooperarea în domeniul securității nucleare*”, a avut loc în data de 1 decembrie a.c., la sediul KINS, cu ocazia vizitei președintelui CNCAN în Republica Coreea.

- **Cooperarea cu Republica Bulgaria**

Lucrările celei de-a 50-a Conferință Generală a Agenției Internaționale pentru Energie Atomică, în intervalul 11-25 septembrie 2006, au oferit Președintelui CNCAN ocazia unei întâlniri bilaterale cu dl Sergey Kirilov Tzotchev, președintele organismului de reglementare din Republica Bulgaria, discuții la care s-a făcut o informare bilaterală și au fost analizate premisele cooperării dintre România și Bulgaria în domeniul nuclear, după momentul aderării celor două state la Uniunea Europeană.

La invitația omologului bulgar, în perioada 23-24 octombrie, domnul Vilmos Zsombori a condus o delegație CNCAN într-o vizită tehnică în Republica Bulgaria. În cadrul întrevederii bilaterale au fost discutate probleme de interes comun legate de asigurarea securității în domeniul energiei nucleare, aspecte ale reglementărilor privind transportul combustibilului nuclear uzat, notificarea în caz de accident nuclear.

8.7 Programe bilaterale de asistență tehnică

În cadrul programului de asistență tehnică în domeniul securității nucleare finanțat de către **Departamentul pentru Comerț și Industrie al Marii Britanii**, CNCAN a fost beneficiarul proiectului intitulat „Instruire acordată CNCAN în domeniul securității nucleare”, în cadrul căruia au fost organizate 4 cursuri de formare profesională, totalizând un număr de 280 ore de instruire.



**Fig. 8.7 Deschiderea oficială a programului de formare profesională
București, 11 ianuarie 2006**

Tematica acestor cursuri a fost stabilită avându-se în vedere necesitatea îmbunătățirii capacității de evaluare a CNCAN, în contextul integrării europene și a urmărit instruirea în domenii precum pregătirea în caz de urgență radiologică, managementul deșeurilor radioactive și dezafectarea reactorilor de cercetare.

Programul, conceput inițial pentru 110 specialiști din domeniul nuclear, a inclus următoarele cursuri:

-  tehnici utilizate în spectrometria cu lichid scintilator (TC1 - 56h),

- ❑ evaluarea consecințelor radiologice în timpul unei urgențe nucleare (TC2 - 64h),
- ❑ evaluarea securității instalațiilor de suprafață pentru depozitarea deșeurilor radioactive (TC3 - 96h),
- ❑ dezafectarea reactorilor de cercetare (TC4 - 64h)

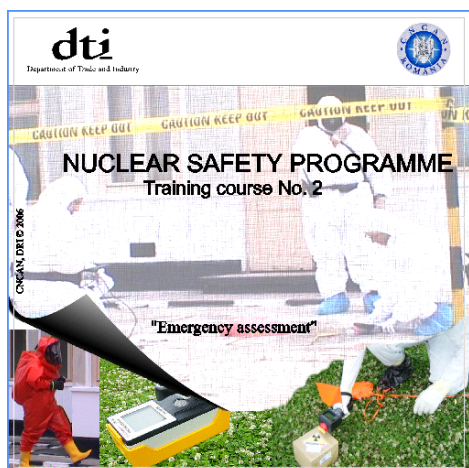


Fig. 8.8 Seminar de evaluare a consecințelor radiologice în timpul unei urgențe nucleare, București, 27 martie – 13 aprilie 2006

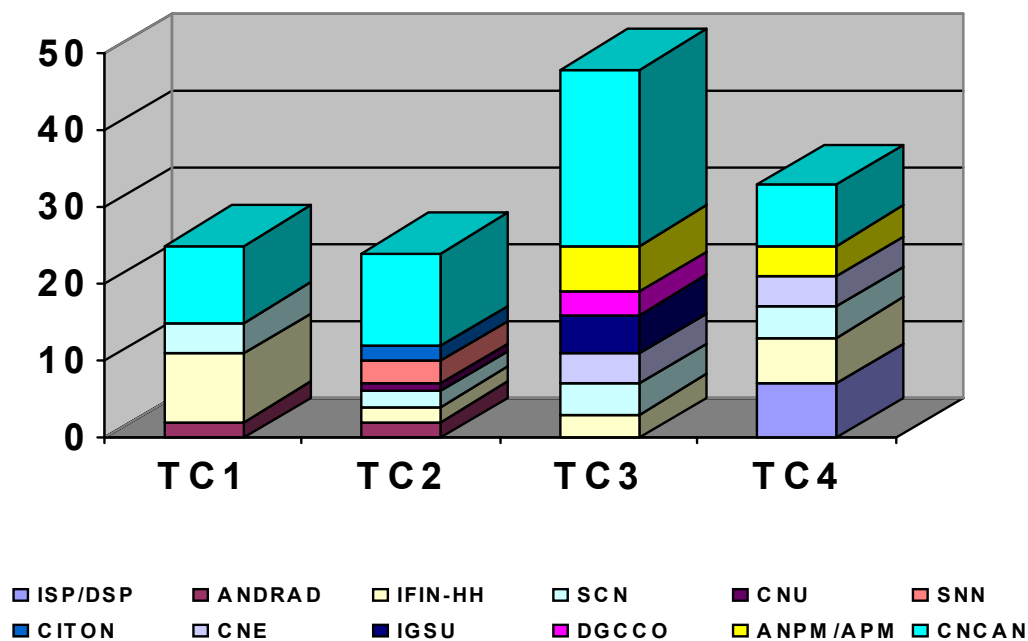


Fig. 8.9 - Dinamica participării instituțiilor din domeniul nuclear la programul de asistență finanțat de Guvernul Marii Britanii

8.8 Pregătire profesională

În cadrul programului de pregătire profesională, personalul DRI a beneficiat de instruire participând la următoarele cursuri:

- Cursul regional "Nuclear Safety Knowledge Management" organizat de AIEA la Almaty, Kazakhstan, desfășurat în perioada 29 mai – 2 iunie 2006. Obiectivul cursului a fost instruirea participanților privind aplicarea conceptului de management al cunoștințelor de securitate nucleară și implementarea acestuia de către organismele naționale de reglementare în domeniul nuclear;
- Școala Internațională de Drept Nuclear a fost înființată de Universitatea din Montpellier 1, în cooperare cu Agenția pentru Energie Nucleară din cadrul Organizației pentru Dezvoltare și Cooperare Economică. Școala beneficiază de suportul Asociației Internaționale de Drept Nuclear și al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică. Programul de instruire s-a desfășurat în perioada 21 august – 1 septembrie și a constat dintr-un curs introductiv în domeniul dreptului nuclear. Programul a inclus 10 zile de studii teoretice care au avut ca teme: originea și unicitatea dreptului nuclear; protecția împotriva radiațiilor ionizante (incluzând și folosirea surselor de radiații); securitatea nucleară și prevenirea și managementul accidentelor nucleare; prevenirea proliferării armelor nucleare; siguranța nucleară: protecția fizică și traficul ilicit al materialelor nucleare; transportul materialelor nucleare și al combustibilului nuclear; managementul combustibilului uzat și al deșeurilor radioactive; comerțul internațional al materialelor și echipamentelor nucleare; răspunderea și compensațiile pentru daune nucleare; terorismul nuclear.



Fig. 8.10 – Participanți la cursurile Școlii Internaționale de Drept Nuclear, la care a fost reprezentat și CNCAN, 21 august – 1 septembrie 2006

- Cursul de perfecționare profesională intitulat “Drept comunitar și integrare europeană”, organizat de către Institutul Național de Administrație, în perioada 13 – 19 martie 2006, la București. Tematica de curs a cuprins: descrierea tipurilor de izvoare ale dreptului comunitar, procedurile referitoare la modalitatea de aplicare a acestora în dreptul intern, forța juridică a acquis-ului comunitar, obligațiile României în calitate de stat membru al Uniunii Europene referitoare la normele comunitare;
- Cursul de perfecționare profesională privind “Finanțarea din fonduri europene a administrației publice centrale și locale; accesul la fonduri de coeziune” organizat de Universitatea Internațională din Viena, în perioada 6-10 martie 2006. Programul și-a propus să furnizeze participanților aprofundări ale celor mai delicate aspecte și o viziune de ansamblu a impactului procesului de integrare europeană asupra instituțiilor publice și administrației locale. S-a urmărit transpunerea în practică a cunoștințelor teoretice asimilate, întregul program fiind structurat într-o manieră aplicativă, utilizându-se exemple reale și aplicații concrete;
- Programul de instruire în ceea ce privește noua metodologie de pregătire a programului de asistență tehnică, organizat la sediul AIEA, de la Viena, în perioada 15 – 19 mai 2006. Scopul programului a fost instruirea în practicile AIEA în ceea ce privește cooperarea tehnică, punându-se accentul pe noile metode și tehnici de concepere de către Statele Membre a proiectelor naționale și regionale de asistență tehnică. Ținând cont că în aceeași perioadă s-a desfășurat “Reuniunea anuală a Statelor Membre din Europa privind proiectele regionale de asistență tehnică ale AIEA”, cursanții au luat parte la prezentările și discuțiile cu privire la următoarele puncte din agenda reuniunii regionale: o nouă abordare a Departamentului pentru Europa din cadrul AIEA; situația Programului Regional pentru anul 2007 – 2008; scurtă recapitulare a Programului Regional 2005 – 2006; noile propuneri de proiecte pentru intervalul 2007 – 2008; prezentarea noului concept PCMF II pentru proiecte regionale.
- Cursul de limba engleză generală organizat de către Centrul de Limba Engleză din cadrul Consulatului Britanic din București, în perioada aprilie – iulie și septembrie - decembrie 2006. Tematica cuprinde pregătirea în engleza generală și pentru pregătirea de examene, în vederea comunicării fluente și spontane, abilități pentru descrieri detaliate, redactare de texte clare și detaliate, compuneri de eseuri sau rapoarte, etc.